

ØV1 — TRIGONOMETRI, KOMPLEKSE TALL OG GEOMETRISKE REKKER

Klaudia M. Pawlak (KLAUDIAP)

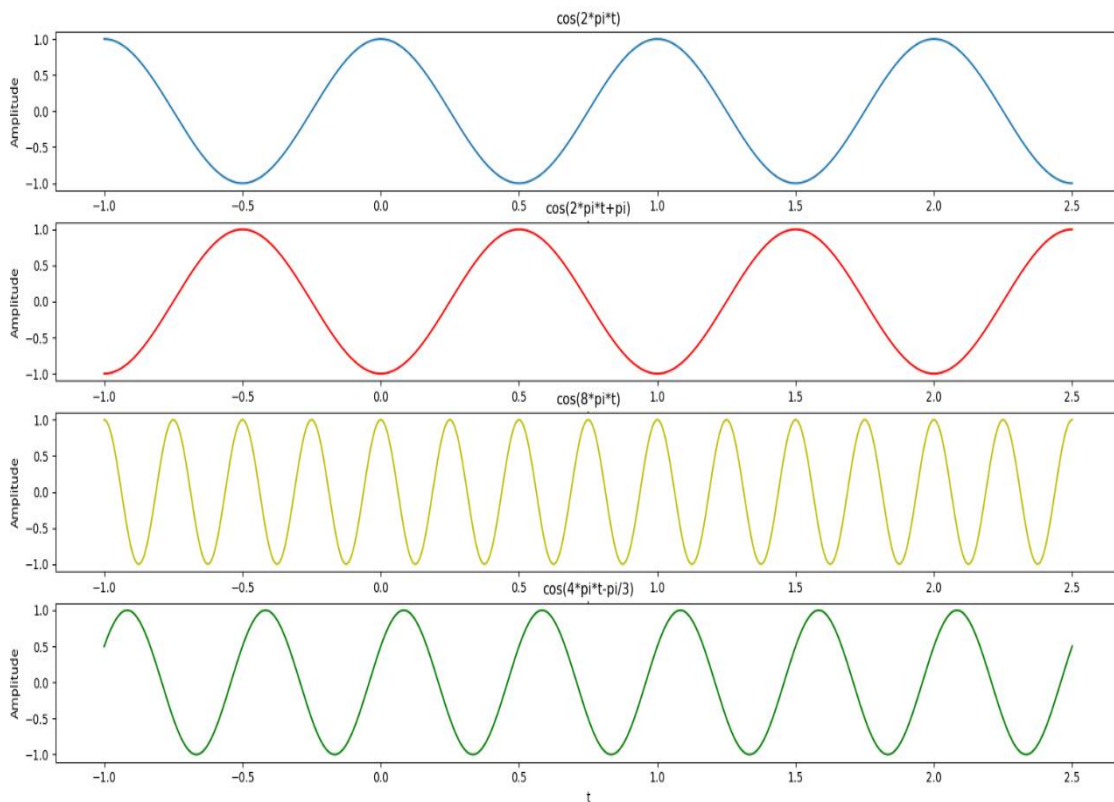
20.08.2020

Oppgave 1 Trigonometriske funksjoner

a) Jeg brukte Python og skrev følgende programmet:

```
1. import matplotlib.pyplot as plt
2. import numpy as np
3.
4. t = np.linspace(-1,2.5,1000)
5.
6. fig, axs = plt.subplots(4)
7. axs[0].plot(t, np.cos(2*np.pi*t))
8. axs[0].set_title('cos(2*pi*t)')
9. axs[1].plot(t, np.cos(2*np.pi*t+np.pi), "r")
10. axs[1].set_title('cos(2*pi*t+pi)')
11. axs[2].plot(t, np.cos(8*np.pi*t), "y")
12. axs[2].set_title('cos(8*pi*t)')
13. axs[3].plot(t, np.cos(4*np.pi*t-np.pi/3), "g")
14. axs[3].set_title('cos(4*pi*t-pi/3)')
15.
16. for ax in axs.flat:
17.     ax.set(xlabel='t', ylabel='Amplitude')
18.
19. plt.show()
```

Kjøreeksempel gir:

b) På figuren øverst til venstre ser vi at:

Amplitude = 2

Frekvens = 2

Faseendring = 0

På figuren øverst til høyre ser vi at:

Amplitude = 1

Frekvens = 4

Faseendring = π

På figuren nederst til venstre ser vi at:

Amplitude = 1

Frekvens = 1

Faseendring = 0.5π

På figuren nederst til høyre ser vi at:

Amplitude = 1

Frekvens = 0.5

Faseendring = -0.5π

Oppgave 2 Diskrete trigonometriske funksjoner

a) Vi ser på de ulike funksjoner:

1. $\cos\left(\frac{n}{2} + \frac{\pi}{2}\right)$:

$$\begin{aligned}\frac{n}{2} &= 2\pi F_0 n \\ F_0 &= \frac{n}{n4\pi} = \frac{1}{4\pi} \\ N &= F_0^{-1} = 4\pi\end{aligned}$$

4π er ikke et heltall, derfor er ikke denne periodisk.

2. $\cos\left(\pi n + \frac{\pi}{2}\right):$

$$\begin{aligned}\pi n &= 2\pi F_0 n \\ F_0 &= \frac{\pi n}{2\pi n} = \frac{1}{2} \\ N &= F_0^{-1} = 2\end{aligned}$$

1 og 2 er et heltall, derfor er denne periodisk.

3. $\cos\left(\frac{\sqrt{2}}{2}\pi n\right):$

$$\begin{aligned}\frac{\sqrt{2}}{2}\pi n &= 2\pi F_0 n \\ F_0 &= \frac{\sqrt{2}}{4} \\ N &= F_0^{-1} = \frac{4}{\sqrt{2}}\end{aligned}$$

$\frac{4}{\sqrt{2}}$ er ikke et heltall, derfor er ikke denne periodisk.

b) Vi får

$$\cos\left(\frac{\pi}{5} \cdot n\right)$$

c) Vi får

$$\cos(n)$$

Oppgave 3 Regning med komplekse tall

a) Vi får følgende:

1. z^* på polar form:

$$\begin{aligned}z &= re^{j\theta} \\ z^* &= re^{-j\theta}\end{aligned}$$

2. zz^* på polar form:

$$zz^* = re^{j\theta} re^{-j\theta} = re^0 = r$$

zz^* på kartetisk form:

$$zz^* = (a + bj)(a - bj) = (a^2 + b^2) = r$$

Som er det samme som

$$(a^2 + b^2) = r^2$$

3. z^k på polar form:

$$z^k = (re^{j\theta})^k = re^{jk\theta}$$

4. $z + z^*$ på polar form:

$$z + z^* = re^{j\theta} + re^{-j\theta} = r(e^{j\theta} + e^{-j\theta}) = 2r\cos(\theta)$$

$z + z^*$ på kartetisk form:

$$z + z^* = (a + bj) + (a - bj) = 2a$$

5. $z - z^*$ på polar form:

$$z - z^* = re^{j\theta} - re^{-j\theta} = \frac{jr(e^{j\theta} - e^{-j\theta})}{j} = 2jr\sin(\theta)$$

$z - z^*$ på kartetisk form:

$$z - z^* = (a + bj) - (a - bj) = 2jb$$

6. z^{-1} på polar form:

$$z^{-1} = c + jd = \frac{1}{a + jb} = \frac{a - jb}{a^2 + b^2} = \frac{a}{a^2 + b^2} - j\frac{b}{a^2 + b^2}$$

Altså:

$$c = \frac{a}{a^2 + b^2}, d = -\frac{b}{a^2 + b^2}$$

z^{-1} på kartetisk form:

$$z^{-1} = se^{j\phi} = \frac{1}{re^{j\theta}} = \frac{1}{r}e^{-j\theta}$$

Altså:

$$s = r^{-1}, \phi = -\theta$$

7. Bruk punktene over for å finne et uttrykk for $\cos(\theta)$ og $\sin(\theta)$ ved komplekse eksponentialer:

$$\cos(\theta) = \frac{e^{j\theta} + e^{-j\theta}}{2} = \frac{z + z^*}{2}$$

$$\sin(\theta) = \frac{e^{j\theta} - e^{-j\theta}}{2j} = \frac{z - z^*}{2j}$$

8. Forskjellen på z^{-1} og z^* :

$$z^{-1} = \frac{1}{z} = \frac{z^*}{zz^*} = \frac{z^*}{|z|^2}$$

b) Vi får følgende:

1. -1 :

$$-1 = e^{j\pi}$$

2. $(-1)^k$:

$$(-1)^k = e^{jk\pi}$$

3. j^k :

$$j^k = e^{j\frac{k\pi}{2}}$$

Oppgave 4 Regning med komplekse tall

a) Vi får følgende:

1. $|3 + 4j| = ?$:

$$|3 + 4j| = \sqrt{3^2 + 4^2} = \sqrt{9 + 16} = \sqrt{25} = 5$$

2. $\frac{1}{3+4j}$ til kartetisk form:

$$\frac{1}{3+4j} = \frac{3-4j}{9+16} = \frac{3-4j}{25} = \frac{3}{25} - \frac{4}{25}j$$

3. $\frac{1+2j}{1+e^{\frac{j\pi}{2}}}$ til kartetisk form:

$$\frac{1+2j}{1+e^{\frac{j\pi}{2}}} = \frac{1+2j}{1+j} = \frac{(1+2j)(1-j)}{1+1} = \frac{1+2j-j+2}{2} = \frac{3}{2} + \frac{1}{2}j$$

4. $(-1)^n + e^{jn\pi} = ?$:

$$(-1)^n + e^{jn\pi} = (-1)^n + (-1)^n = 2(-1)^n$$

b) Viser at $(\cos(\theta) + j\sin(\theta))^n = (\cos(n\theta) + j\sin(n\theta))$:

$$\begin{aligned}\cos(n\theta) + j\sin(n\theta) &= \frac{1}{2}(e^{jn\theta} + e^{-jn\theta}) + \frac{j}{2j}(e^{jn\theta} - e^{-jn\theta}) \\ &= e^{jn\theta} \\ &= (e^{j\theta})^n \\ &= (\cos(\theta) + j\sin(\theta))^n\end{aligned}$$

Oppgave 5 Geometriske rekker

a) Verdien til følgende endelige geometriske rekker er:

1. $\sum_{k=0}^{100} 23^k$:

$$\sum_{k=0}^{100} 23^k = \frac{1 - 23^{101}}{1 - 23} = 1.56 \cdot 10^{136}$$

2. $\sum_{k=5}^{19} (4.5)^k$:

$$\sum_{k=5}^{19} (4.5)^k = \frac{1 - 4.5^{19}}{1 - 4.5} - \frac{1 - 4.5^5}{1 - 4.5} = 3.31 \cdot 10^{12}$$

b) Hvilke av de følgende uendelige geometriske rekkene som konvergerer, og verdien til disse er:

1. $\sum_{k=0}^{\infty} 1^k$:

$$\sum_{k=0}^{\infty} 1^k \rightarrow \text{Konvergerer ikke/divergerer mot } \infty$$

2. $\sum_{k=0}^{\infty} \left(\frac{3}{a}\right)^k$:

$$\sum_{k=0}^{\infty} \left(\frac{3}{a}\right)^k \rightarrow \frac{1}{1 - \frac{3}{a}} = \frac{a}{a-3}$$

Konvergens for $a > 4$

3. $\sum_{k=-\infty}^{\infty} 2^{-k}$:

$$\sum_{k=-\infty}^{\infty} 2^{-k} \rightarrow \text{Konvergerer ikke/divergerer mot } \infty$$

4. $\sum_{k=-\infty}^{\infty} 2^{-|k|}$:

$$\sum_{k=-\infty}^{\infty} 2^{-|k|} = \sum_{k=-\infty}^{\infty} \left(\frac{1}{2}\right)^{|k|} \rightarrow \frac{1}{1 - \frac{1}{2}} = 2$$

Konvergerer

c) Konvergensområdet til følgende uendelige geometriske rekker er

1. $\sum_{k=0}^{\infty} \left(\frac{x}{2}\right)^k, x \in \mathbb{R}$:

Rekken konvergerer for:

$$-2 < x < 2$$

2. $\sum_{k=0}^{\infty} (x^{-1})^k, x \in \mathbb{R}$:

Rekken konvergerer for:

$$|x| > 1$$

3. $\sum_{k=0}^{\infty} 2^k z^{-k}, z \in \mathbb{R}$

Rekken kan skrives som:

$$\sum_{k=0}^{\infty} 2^k z^{-k} = \sum_{k=0}^{\infty} \left(\frac{2}{z}\right)^k$$

Rekken konvergerer for:

$$|z| > 2$$